

[Date.]

kunnet tiltræde, men har i denne henseende henvist til, at udgiftsbeløbene for undervisning, kost og bolig er beregnet med 30 kr. mere pr. måned end for højskoler, hvorved der skulle være dækning for merforbruget.

Et forslag om nedsættelse af husholdningslærerindernes pligtige timetal, der i øjeblikket er 960 timer årlig, har ikke fundet fornøden tilslutning hos undervisningsministeren eller i udvalget. Godkendelse af 16 års elever som understøttelsesberettigede, et spørgsmål, som også har været fremme, og som dels er berørt i bemærkningerne til lovforslaget, dels omtalt af enkelte ordførere, har udvalget heller ikke kunnet tiltræde.

Med hensyn til spørgsmålet om en ændret beregning af husholdningslærerindernes aflønning kan man henvise til bemærkningerne vedrørende højskolelovens 5/8 lærere.

Under første behandling har en ordfører fremsat ønske om, at der tages med større forståelse på ydelsen af elevunderstøttelser. Dette spørgsmål har også været drøftet i udvalget, som kan henvise til et cirku-lære af 22. marts 1949 fra undervisningsministeriet, hvorefter elevens maksimums-indtægt er forhøjet fra 4 100 kr. til 4 800 kr., hvorved der menes at ville være taget berettiget hensyn på dette område.

Man har også under samrådet med undervisningsministeren drøftet spørgsmålet om statslån til private skoler, både højskoler og husholdningsskoler — bestemmelserne findes i højskolelovens §§ 16 og 17 og i husholdningsskolelovens §§ 12 og 13 —, samt spørgsmålet om forstandernes anciennitetsberegning. Undervisningsministeren har ikke ment at kunne foretage en ændring i de gældende bestemmelser, og det har udvalget tiltrådt.

Udvalget skal herefter indstille forslag til lov om ændring af lov nr. 311 af 4. juli 1942 som ændret ved lov nr. 323 af 14. juni 1946 og lov nr. 190 af 15. marts 1947 om folkehøjskoler og landbrugsskoler til vedtagelse med det af undervisningsministeren stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag til lovens § 4, stk. 1. Udvalget indstiller yderligere forslag til lov om ændring af lov nr. 310 af 4. juli 1942 om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m. som ændret ved lov nr. 191 af 15. marts 1947 til vedtagelse uforandret.

Jeg finder anledning til at bringe en tak til den højtærede undervisningsminister for hans forståelse under samrådet om disse spørgsmål, og jeg vil også gerne takke ministeriets embedsmænd for den velvillighed, hvormed de har fremskaffet de oplysninger, udvalget har ønsket.

Undervisningsministeren (Hartvig Frisch):

Jeg vil gerne takke udvalgets ordfører og hele det øvrige udvalg for det fortrinlige arbejde, der er udført ved behandlingen af disse lovforslag.

Efter den indgående omtale, som udvalgets ordfører har givet både lovforslaget og betænkningen, finder jeg ikke anledning til at gå nøjere ind herpå.

Dog vil jeg gøre nogle uddybende bemærkninger om problemet med 5/8 lærerne. Jeg har diskuteret sagen i departementet, jeg kan godt sige i timevis. Departementets stilling er ganske klar. Man siger som så: der kan ikke være spor tvivl om, at den, der er lærer i 8 måneder, får så meget tidligere anciennitet end den, der kun er det i 5. Det lader sig udtrykke rent matematisk, idet 8 måneder i 5 år giver en anciennitet, der nøjagtigt svarer til 5 måneder i 8 år. Det skal indrømmes, at denne formel er let at arbejde med, men jeg må samtidig indrømme, at der er et eller andet i mit indre, som er urolig for, om denne matematiske formel nu virkelig er rigtig. Det viser sig navnlig, når man prøver at tælle alderstillæggene sammen; når der går 8 år, før det første alderstillæg i det hele taget indtræffer, så gør forholdet 5:8 sig i hvert fald ikke gældende, når man kommer længere hen i tabellen. Derfor har jeg gentagne gange diskuteret sagen i mit departement, for der forekommer mig stadig at være nogen tvivl med hensyn til, om relationen er så simpel. Som et af udvalgets medlemmer har sagt til mig: man må huske, at der ved alderstillægget gives en slags erstatning, tages en slags hensyn til en række ting, som specielt hører årene til, f. eks. at ens børn vokser til og kommer i den alder, hvor de bebyrder en med de største udgifter, eller dette, at den placering, man har opnået også socialt, stiller krav, som man normalt honorerer ved alderstillæg. Disse krav melder sig efter årenes sædvanlige tyngde, for i et år er der 12 måneder, også for en 5/8-lærer, og derfor er der vist alligevel grund til at overveje, om denne simple matematiske funktion, at 8 måneder i 5 år giver samme anciennitet som 5 måneder i 8 år, er helt rigtig. Men som den ærede ordfører sagde: problemet er ikke løst, og skal vi følge finansministeriet, kan vi i hvert fald ikke foretage ændringer i lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget og lovforslagets tekst, således ændret,

vedtages uden afstemning.